

Διαβάστε το πρώτο κεφάλαιο από το TAAL.GR

I

Το Ενοίκιο

[1]

Ο ΓΕΡΓΚΕΝ ΧΟΦΜΕΪΣΤΕΡ στέκεται στην κουζίνα και κόβει τόνο για το πάρτι. Με το αριστερό του χέρι κρατάει το ωμό ψάρι. Χειρίζεται το μαχαίρι όπως διδάχτηκε στα μαθήματα «Φτιάξτε μόνοι σας σούσι και σασίμι», τα οποία παρακολούθησε πριν από πέντε χρόνια μαζί με τη σύζυγό του. Να μην ασκείς μεγάλη πίεση, αυτό είναι το μυστικό.

Η πόρτα της κουζίνας είναι μισάνοιχτη. Όπως ήλπιζε η Τίρζα, κάνει ζέστη. Εδώ και μερικές μέρες παρακολουθεί στενά τις μετεωρολογικές προβλέψεις, λες και η επιτυχία του πάρτι της εξαρτάται από τον καιρό.

Σε λίγο οι καλεσμένοι θα μπορέσουν να καταλάβουν τον κήπο. Θα ποδοπατήσουν φυτά. Νεαροί θα κάθονται στα ξύλινα σκαλάκια που οδηγούν στο καθιστικό, άλλοι θα την αράξουν στις τέσσερις καρέκλες κήπου που ο Χόφμειστερ προμηθεύτηκε όταν έπιασαν αυτό το σπίτι. Και άλλοι πάλι θα τρυπώσουν στη μικρή αποθήκη όπου στο παρελθόν ο Χόφμειστερ έχει βρει κι άλλες φορές άδεια μπουκάλια μπίρας, μισογεμάτα ποτήρια κρασί δίπλα στη γκλοκοπτική μηχανή, μπουκάλια με εξωτικές ονομασίες γύρω απ' το αλυσοπρίονο με το οποίο κλαδεύει τη μηλιά κάποια Κυριακή της άνοιξης και του φθινοπώρου. Ένα σακουλάκι με πατατάκια που είχαν ξεχάσει ν' ανοίξουν και που ένα πρωινό έφαγε αφηρημένος.

Η Τίρζα έχει κάνει κι άλλα πάρτι, αλλά τούτη η βραδιά είναι διαφορετική. Όπως οι ζωές, τα πάρτι μπορούν να αποτύχουν ή να πετύχουν. Μολονότι η Τίρζα δεν το είπε, ο Χόφμειστερ διαισθάνεται ότι εξαρτώνται πολλά από τούτη τη βραδιά. Η Τίρζα,

η μικρότερη κόρη του, η πιο πετυχημένη. Εξαιρετικά πετυχημένη, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά.

Τα μανίγια του πουκαμίσου του Χόφμειστερ είναι γυρισμένα. Για να το προστατέψει από τους λεκέδες φοράει μια ποδιά, την οποία κάποτε αγόρασε σαν δωράκι για τη γιορτή της μητέρας. Για τα δικά του δεδομένα δείχνει αρρενωπός. Έξι μέρες έχει να ξυριστεί. Δεν είχε χρόνο. Μόλις σηκωνόταν τον κατέκλυζαν σκέψεις που δεν ξαναείχε ποτέ, τουλάχιστον όχι σ' αυτό το βαθμό: σχέδια, αναμνήσεις από τα παιδιά όταν ήταν μόλις σε θέση να μπουσουλάνε, ιδέες που νωρίς το πρωί τού φαινόταν ευφυνείς. Αργότερα θα ξυριστεί στα γρήγορα. Θέλει να δείχνει ευπαρουσίαστος και γοητευτικός. Έτσι θα τον δουν οι καλεσμένοι: σαν έναν άντρα που δεν έζησε εις μάτην.

Θα κάνει το γύρο με σούσι και σασίμι, αραδιασμένα με τάξη σ' ένα δίσκο που αγόρασε ειδικά γι' αυτό το σκοπό από το γιαπωνέζικο κατάστημα. Θα πιάσει κουβέντα με τον τάδε ή τον δείνα, δήθεν αδιάφορα θα πει: «Δοκίμασε το σασίμι καλαμάρι». Ένας γονιός που δεν υπολογίζει τον εαυτό του, αυτό θα είναι. Το μυστικό τού να είσαι γονιός: να θυσιάζεις τον εαυτό σου. Η αγάπη του γονιού είναι η θυσία που γίνεται σιωπηλά. Κάθε αγάπη είναι θυσία. Κανείς δεν πρόκειται να προσέξει κάτι το ιδιαίτερο πάνω του. Άλλωστε δεν υπάρχει τίποτα να προσέξει κανείς. Ορισμένοι θα τον συγχαρούν για τους εντυπωσιακούς βαθμούς της Τίρζα, κάποιος από τους λιγοστούς καθηγητές που είναι καλεσμένοι θα τον ρωτήσει τι θα κάνει τώρα η Τίρζα, κι εκείνος θ' απαντήσει, με το δίσκο στο χέρι: «Πρώτα θα ταξιδέψει για ένα διάστημα. Ναμίμπια. Νότια Αφρική. Μποτσουάνα. Μετά θα γυρίσει για να σπουδάσει». Θα είναι εξαιρετικός οικοδεσπότης, ένας με έξι ζευγάρια μάτια ταυτόχρονα. Όχι μόνο θα προμηθεύει φαγητό και ποτά στους καλεσμένους, θα έχει επίσης το νου του στους μοναχικούς και τους παραμελημένους. Όσοι δεν έχουν κανέναν για να κουβεντιάσουν εκτός από το ποτήρι τους ή ένα σούσι θα έχουν τον Χόφμειστερ για να τους διασκεδάσει. Στους ντροπαλούς καλεσμένους θα προσφέρει τη συντροφιά του. Και θα χορέψουν, θα χορέψουν κίολας.

Ο Χόφμειστερ βουτάει το χέρι σ' έναν κουβά γεμάτο με χλιαρό ρύζι, ζουλάει το ρύζι, και την ώρα που το κάνει αυτό περιεργά-

ζεται το κούφωμα της πόρτας της κουζίνας, λες και δεν έχει ξαναδουλέψει σε τούτο τον πάγκο. Βλέπει την μπογιά που ξεφλουδίζει, ένα θαμπό σημείο στην ταπετσαρία δίπλα στο κούφωμα, όπου κάποτε προσγειώθηκε ένα παπούτσι που η Τίρζα είχε εκσφενδονίσει στο κεφάλι του. Πριν απ' αυτό είχε φωνάξει «μαλάκα». Ή μετά, δεν είναι σίγουρος πια. Πάλι καλά που δεν έσπασε το παράθυρο.

Κοιτάζει το ρύζι στο χέρι του. Στο γιαπωνέζικο εστιατόριο πάντα το πετυχαίνουν καλύτερα. Το σουσί του Χόφμειστερ είναι άμορφο. Η ζέση με την οποία ζουλάει τον εκπλήσσει, όπως μένει έκπληκτος με κάποιες τρέλες από το παρελθόν του. Το είδος τρέλας που δεν προκαλεί υπερβολικά μεγάλη ζημιά.

Ρίχνει άλλη μια σύντομη ματιά στην μπογιά που ξεφλουδίζει, η οποία του θυμίζει το δικό του δέρμα. Έχει μια αλοιφούλα, αλλά τις τελευταίες μέρες δεν πρόλαβε να αλειφθεί. Με το ρύζι στο χέρι αρχίζει να σκέφτεται μήπως πουλήσει τούτο το σπίτι, το σπίτι του. Στην αρχή δεν παίρνει τη σκέψη στα σοβαρά, το σκέφτεται όπως σκέφτεται κανείς πράγματα που ούτως ή άλλως δεν θα γίνουν πραγματικότητα. Να κανονίσεις να σε βάλουν στην κατάψυξη αφού πεθάνεις και να ξυπνήσεις μετά από εκατό χρόνια, λόγω χάρη. Αλλά σιγά σιγά μεγαλώνει η πεποίθηση. Ο καιρός ωρίμασε. Πόσο πρέπει να περμένει ακόμα, και για ποιο πράγμα;

Στο παρελθόν θα είχε απορρίψει πάραυτα παρόμοια σχέδια. Το σπίτι του ήταν το καμάρι του. Η μηλιά που είχε φυτέψει ο ίδιος το τρίτο του παιδί. Η σκέψη να ξεφορτωθεί σπίτι και μηλιά αν έφτανε στο αμίν είχε μεν περάσει κι άλλες φορές απ' το μυαλό του, αλλά δεν γινόταν. Ήταν αδύνατο, αφύσικο. Πού να πάει με την οικογένειά του; Η μηλιά δεν μπορούσε πια να ξεχωθεί. Ήταν άρρηκτα δεμένος με τούτο το σπίτι, ήταν άρρηκτα δεμένος με όλα. Κι όταν φίλοι και γνωστοί δεν κατάφεραν να πουν και πολλά ευχάριστα πράγματα για τον Χόφμειστερ, πράγμα που συνέβαινε από καιρό σε καιρό, υπήρχε πάντα ένας που παρατηρούσε: «Αλλά ο Γέργκεν μένει σε σικ γειτονιά».

Σικ. Αυτό ήταν ουσιώδες για τον Χόφμειστερ. Κάπου έπρεπε να καταλήξουν οι φιλοδοξίες. Συνήθως αυτό ήταν μια διεύθυνση. Ένα κάποιο πείσμα τον έπιανε όταν ανέφερε το δρόμο όπου έμενε. Λες κι η ταυτότητά του, όλα όσα ήταν και αντιπροσώπευε, συγκεντρωνόταν στο όνομα της οδού, τον αριθμό και τον ταχυ-

δρομικό κώδικα. Περισσότερο ακόμα κι απ' το ίδιο το επώνυμο Χόφμειστερ, περισσότερο ακόμα κι απ' το επάγγελμά του ή τον τίτλο του διδάκτορος, που ενίοτε έβραζε μπροστά από το όνομά του χωρίς να παραποιεί έτσι την αλήθεια, ο ταχυδρομικός του κώδικας μαρτυρούσε ποιος ήταν και ποιος ήθελε να είναι.

Δεν ήταν πλέον ανάγκη να μένει σε σικ γειτονιά. Αυτή η επίγνωση, ότι δεν ήταν πλέον ανάγκη, του φαίνεται σαν λύτρωση την ώρα που απλώνει ένα κομμάτι τόνο πάνω στο ρύζι.

Είναι πολύ μεγάλος για να απολυθεί, έτσι του είπαν. Κι όταν είσαι πολύ μεγάλος για να απολυθείς, είσαι επίσης πολύ μεγάλος για να μένεις σε σικ γειτονιά. Όταν το άσυλο ανιάτων απέχει μόλις μια δεκαετία πια, αυτό δεν έχει σημασία πια. Γνωρίζει ανθρώπους της ηλικίας του που ήδη πάσχουν από άνοια. Πάντα έπιναν πολύ, αυτό είναι αλήθεια.

Να φύγει από τούτο το σπίτι, να φύγει από τούτη τη γειτονιά, να φύγει από τούτη την πόλη, αυτό είναι το μόνο που μπορεί να σκέφτεται ακόμα όταν ψάχνει τη σημασία της λέξης «λύση». Υπάρχουν άνθρωποι που ξυπνούν το πρωί με τη σκέψη: πρέπει να βρεθεί μια λύση σε όλα αυτά, δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό. Ο Χόφμειστερ είναι ένας απ' αυτούς.

Τα παιδιά έχουν φύγει απ' το σπίτι ή ετοιμάζονται να φύγουν απ' το σπίτι, η δουλειά του έχει εξατμιστεί κι έχει καταντήσει μια άυλη απασχόληση που δεν έχει πλέον καμία σχέση με παραγωγικότητα, μόνο με αναμονή. Μπορεί να πάει ανατολικά. Παλιά, όταν σπούδαζε γερμανική φιλολογία και διακήρυττε απόψεις περί των εξπρεσιονιστών ποιητών λες και τους είχε γνωρίσει προσωπικά, σκόπευε να πάει να μείνει στο Βερολίνο και να γράψει το μεγάλο βιβλίο για την εξπρεσιονιστική ποίηση. Τώρα μπορεί να το κάνει. Ποτέ δεν είναι αργά για ένα τέτοιο βιβλίο.

Θα του έλειπε ο ταχυδρομικός του κώδικας, η εντύπωση που κάνει η διεύθυνσή του σε ορισμένους ανθρώπους. Η εικόνα της επιτυχίας που υποδηλώνει. Η μυρωδιά της επιτυχίας. Τώρα που η μικρή του κόρη φεύγει για την Αφρική, πρέπει να αποσπαστεί από τον ταχυδρομικό του κώδικα. Δεν χρειάζεται πια να πηγαίνει στην ενημέρωση γονέων στο σχολείο, ούτε να σφίγγει το χέρι κάποιου καθηγητή. Ποιον χρειάζεται να εντυπωσιάσει πια;

Πρέπει να παραδεχτεί ότι μόνο συναισθηματικοί λόγοι και ο φόβος της αλλαγής τον δένουν ακόμα με τούτο το μέρος. Δεδο-

μένου ότι ο Χόφμείστερ έχει φτάσει σ' ένα σημείο στη ζωή του όπου χρειάζεται κυρίως μετρητά και ένα δρόμο διαφυγής, μια διέξοδο, αποφασίζει να μη δίνει πια μεγάλη σημασία στους συναισθηματισμούς και το φόβο.

Με κοφτές κινήσεις κόβει τον τόνο. Έτσι το κάνει ο σεφ του σούσι, τακ, τακ, τακ. Το ψάρι πρέπει να καλωσορίζει το μαχαίρι σαν φίλο. Χώνει ένα κομματάκι τόνο στο στόμα του. Σ' ένα πιατάκι οι γαρίδες περιμένουν το ρύζι τους.

Σήμερα το πρωί πήγε με το αυτοκίνητο στο Ντίμεν για να κάνει τα ψώνια του στο κατάστημα χονδρικής για την εστίαση. Ο ωμός τόνος στη γλώσσα του προκαλεί μια ευχάριστη αίσθηση στον Χόφμείστερ. Η φρεσκάδα. Αυτό είναι το παν στο σασίμι.

Η σύζυγός του μπαίνει στην κουζίνα με τη ρόμπα της, σαγιονάρες στα πόδια. Ρωτάει:

«Τηλεφώνησε η Ίμπι;»

Ο Χόφμείστερ δεν έχει συνηθίσει ακόμα την παρουσία της. Είχε φύγει, πάνε κιόλας τρία χρόνια. Πάνω από τρία χρόνια πέρασαν από τότε. Τα μαθήματα «Φτιάξτε μόνοι σας σούσι και σασίμι» δεν βοήθησαν.

Αλλά πέρα από κάθε προσδοκία εκείνη επέστρεψε. Πριν από έξι μέρες. Γύρω στις επτά το βράδυ.

Ο Χόφμείστερ ήταν στην κουζίνα. Εκεί βρισκόταν συχνά από τότε που η σύζυγός του τον εγκατέλειψε, αλλά στην ουσία και πριν απ' αυτό. Η κουζίνα ήταν ο πραγματικός τόπος εργασίας του. Η σύζυγος ποτέ δεν αισθάνθηκε υποχρεωμένη να κάνει μια προσπάθεια στην κουζίνα. Τα ταλέντα της πήγαιναν πέρα από τα λαζάνια, ήταν πιο επείγοντα από την ανατροφή των παιδιών. Κάτι στη ζωή της πάντα βάραινε περισσότερο από το τάισμα της οικογένειάς της.

Πριν από έξι μέρες χτύπησε το κουδούνι της εξώπορτας, κι ο Χόφμείστερ φώναξε:

«Τίρζα, μπορείς ν' ανοίξεις;»

«Μπαμπά, μιλάω στο τηλέφωνο», φώναξε εκείνη σε απάντηση.

Η Τίρζα μιλάει συχνά στο τηλέφωνο. Είναι φυσιολογικό, όπως έμαθε από άλλους γονείς. Τα τηλεφωνήματα μπορούν να εξελιχθούν σε χόμπι. Ο ίδιος σπάνια τηλεφωνεί. Όταν χτυπάει το

τηλέφωνο, είναι για την Τίρζα. Και τότε ο πατέρας, ως άψογος υπάλληλος και εξαιρετικός μπαμπάς, λέει: «Μπορείς να τη βρεις στο κινητό της. Ορίστε ο αριθμός».

Εκείνο το βράδυ ο Χόφμειστερ ετοίμαζε ψάρι στο φούρνο. Η συνταγή ήταν από έναν τσελεμεντέ. Από τότε που τον εγκατέλειψε η σύζυγος ο Χόφμειστερ συγκέντρωσε σταδιακά μια εντυπωσιακή συλλογή βιβλίων μαγειρικής. Γι' αυτόν ο αυτοσχεδιασμός δεν ήταν δείγμα δημιουργικότητας αλλά καθαρής τεμπελιάς. Γι' αυτόν η συνταγή ήταν ευαγγέλιο. Ένα κουταλάκι του γλυκού είναι ένα κουταλάκι του γλυκού. Έπρεπε να παραμείνει στην κουζίνα. Ο φούρνος είχε προθερμανθεί επαρκώς. Μόλις είχε βάλει μέσα το πυρέξ.

«Τίρζα, άνοιξε», φώναξε γι' άλλη μια φορά. «Δεν μπορώ τώρα. Μάλλον είναι ο γείτονας. Πες του ότι θα περάσω αργότερα απόψε. Άνοιξε, Τίρζα!»

Ο γείτονας είναι ένας νεαρός που στην ουσία δεν είναι πια τόσο νεαρός αλλά επισήμως ακόμα εργένης, και που μένει στον τελευταίο όροφο του σπιτιού που ο Χόφμειστερ οικονομήσε σε τόσο συμφέρουσα τιμή στα τέλη της δεκαετίας του '70. Τακτικά ο νεαρός άντρας, ο οποίος σπουδάζει συμβολαιογράφος, παραπονιέται στον Χόφμειστερ για ένα σωρό θέματα, συχνά για το ίδιο: μπόχα στο μπάνιο. Τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα στέκεται έξω από την πόρτα με παράπονα και μοιρολόγια.

Κάθε φορά ο Χόφμειστερ υπόσχεται βελτίωση, παρότι δύο αξιόπιστοι υδραυλικοί του έχουν εξηγήσει ότι το πρόβλημα δεν διορθώνεται, εκτός αν αντικαταστήσει όλες τις σωληνώσεις, πράγμα που στοιχίζει μια περιουσία. Περιουσία δεν διαθέτει, κι ακόμα κι αν διέθετε, πάλι δεν υπήρχε περίπτωση να την ξοδέψει σε καινούργιες σωληνώσεις.

Πέρα απ' όλα τα άλλα, ο Χόφμειστερ είναι και σπιτονοικοκύρης.